

den oprindelige § 64. I den oprindelige § 64 kendte man ikke den Undersøgelse af Folks private Forhold, af Spørgsmaalet om Forholdet til Børnene, og andre. Hele dette Forhold var der ikke kendt. Man kendte heller ikke Stemaforholdene eller Forpligtelsen for de fattige til selv at skaffe Bevis til Stede. Jeg vil derfor sige, at i Retning af at give Ret, synes jeg ikke, at jeg har set noget saa svagt som dette. Jeg tror, der er givet det en fornuftig Betegnelse ved det Ord: Legat. Det er en Legatlov, en Lov hvor ved man giver Kommunerne med Tilskud af af Staten Ret til at give et Legat til visse Folk, som de synes om, og som indgive Ansøgning, efter en Politiumdersøgelse af deres Forhold, dermed er den Sag forbi. Men at det skulde være en Alderdomsforsørgelse eller at det overhovedet skulde være andet end et Forsøg paa at komme udenom Spørgsmaalet om Alderdomsforsørgelsen, tror jeg ikke, at man i Virkeligheden vil saa erkendt fra nogen Side. Der er jo ogsaa en anden Ting at se hen til. Man kan jo ikke nægte, at naar dette Ting er naaet til at forlange, at man i 10 Aar ikke skal have faaet Fattighjælp, saa er det et Tilbagestridit saa stort, baade fra, hvad dette Ting tidligere har staaet paa, og fra de Ord, som i Virkeligheden alle have sagt i denne Sag; og det er ikke alene fra Venstre, men det er ogsaa fra Højre, ja alle Begne fra har man sagt Gang efter Gang, man har ogsaa set det paa Trth — at Alderdomsforsørgelsen er et Spørgsmaal, som skulde løses og et Spørgsmaal, hvortil Samfundet maatte ofre mange Millioner, et Spørgsmaal, som det var alles Pligt at gaa med til, og et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket det var alles Pligt ikke at være smaalig. Og nu ender det med, at dette skal kaldes dette Tings, Folketingets Løsning af denne Sag. Det er blevet til, at Folk, der ikke have faaet Fattighjælp i de sidste 10 Aar, som tilfredsstille alle de Betingelser, der ere nævnte, og som underkaste sig en Politiumdersøgelse med det Formaal at blive kendte værdige til en Pengehjælp, saa en Understøttelse. Men at det i Virkeligheden ikke er et betydeligt Tilbagestridit, et alvorligt Tilbagestridit fra, hvad dette Ting har staaet paa, tror jeg, man vanskelig skal komme fra. Havde der staaet: naar denne Fattighjælp ikke var eftergivet eller tilbagebetalt, saa kunde man endda have tænkt sig, at Kommunen hen imod Slutningen af de 10 Aar vilde have eftergivet Fattighjælpen, eller at en eller anden vilde betale det. Hvis vi gaa ud fra — hvad jeg er i Tvivl om — at disse Folk fik Valgret, kunde det tænkes,

at en privat Mand eller en privat Forening paa en eller anden Maade vilde tilskyde til Betaling af en mindre betydelig Fattighjælp. Men om det bliver her slet ikke Tale. Dette Forslag er i Virkeligheden strengere i sit Indhold end Tingenes nuværende Tilstand. Nu kan jo Kommunerne i Virkeligheden overfor den Mand, som de finde værdig til Legatet, give ham med den ene Haand og tage med den anden, slette hans Fattighjælp med den ene Haand og give ham med den anden. Hvis det er et humant Sogneraad, en human Kommunalbestyrelse, saa handler den saaledes, men her lukker Loven denne Vej for Kommunalbestyrelsen; ved at Loven forbyder Eftergivelse og Tilbagebetaling, lukker den Døren for Kommunalbestyrelsen. Derfor mener jeg, at den Virkning, der sker ved denne Lov, er paa en vis Maade en Forværring af den Tilstand, vi have, og ikke en Forbedring.

Saa er der bleven talt om her — det Spørgsmaal er jo tidligere bleven debatteret — at hvis man gif ud fra, saaledes som jeg gør, at Folk, hvis Underhold og hvis hele Liv er afhængigt af andre, ja som endog maa siges med Hensyn til deres Egtefastsret under visse Forhold at være afhængige af andre, hvis man gif ud fra, at afhængige Folke ikke have Valgret, saa synes jeg, at man vil komme til det Resultat, at det er i højeste Grad tvivlsomt, om de Folk, der her er Tale om, overhovedet kunne have Valgret; det skal jeg dog ikke opholde mig videre ved. Jeg skal derimod tillade mig at sige, at Forslaget har intet vundet med Hensyn til at erkende en Ret til Understøttelse; det er jo vedblivende Kommunalbestyrelsen, der bestemmer denne, og alt dette sker for en eneste Ting, nemlig for at Statskassen kan købe sig fri for det store Spørgsmaal, som Alderdomsforsørgelsen er. Forholdet er faktisk det, at Statskassen her køber sig fri for Løsningen af en Samfundsopgave, som er saa stor og betydelig i Nutiden, at den har tvungen sig ind paa alle Partier, og for hvilken Bevægelsen bliver stærkere Aar for Aar, en Samfundsopgave, for hvilken der er gunstig Udset til, at der sikkert nok skal blive skaffet Penge til dens Udørelse. Den skal man efter dette Forslag købe sig fri for foreløbig med 1 og om nogle Aar med 2 Mill. Kr., og det er et Demokrati eller dog Folk, som give sig Navn af Demokrater, der foreslaa dette, og det efter alt, hvad der er slet og foretaget i denne Sag. Man vil altsaa nu have denne ene og senere to Millioner; og det vilde jo ganske vist være rart, hvis det kun skulde være Halvparten af det, der tales